

Tuberkulosimut kapitinneq nunatsinni tuberkulosimik tunillanneqarnissamut tuberkulosimillu nappaateqalernissamut illersuutaavoq

Tuberkulosi BCG-millu kapitinneq

Silarsuarmi innuttaasut pingajorarterutingajaat tuberkulosimik tunillatsissimapput, inuillu 9,6 millionit missaat tuberkulosimik nappaammik ineriertortitsisimapput, taannalu ukiumut 2 millionit missaasa toqutigisarpaat.

Tuberkulosimut kapuut - BacillusCalmette-Guerin (BCG), aamma calmettevaccinimik taaguutilik – ukiumut meeqqanut millionilikkaanut silarsuaq tamakkerlugu kapuissutigineqartarpooq. Kapuutilli sunniutaa misissuinermit misissuinermut nikerartorujussuuvoq. Najoqqutarineqarpoq BCG-mik kapuut tuberkulosip bakteriaasa timimi siaruaatinnginnissaannut illersuutanera, nalornigineqarporli kapuut tunillatsinnissamut aamma puatsigut tuberkuloseqarnermut, tassa tuberkulosit nalinginnaanerpaartaannut, illersuutanersoq.

Tuberkulosimik tunillatsissimasut 10%-iisa missaasa napparsimassutigilersarpaat, tunillatsissimasulli 90%-iisa napparsimalissutigisanngilaat tunillatsissimanertilluunniit malugissanagu.

Nunatsinni BCG-mik kapitinneq

Nunatsinni tuberkulosimik nappaateqartut amerlapput, tassa innuttaasut 100.000-uppata 2012-imi tuberkulosimik nappaateqartut 157-iullutik. Kalaaliaqqat inoorlaanermanni BCG-mik kapitittarput, taamaassimavorlu 1955-imiilli, –1991-imiit 1996-imut kapitittarnerup unitsinneqarnera eqqaassanngikaanni. Tassa imaappoq maanna inersimasut inuusunnerit 1991-imiit '96-imut inunngorsimasut amerlaqisut akiuussutissamik kapitisimangitsut tunillatsissimasut qanorlu amerlatigisut napparsimalersimanersut 1991 sioqqullugu 1996-illu kingorna inunngorsimasunut naleqqersuunneqarsinnaasut. Nunatsinni tuberkulosimik nappaateqarneq pinnigitsoorani nalunaarutigineqartartussaavoq, napparsimasullu tamarmik nuna tamakkerlugu tuberkulosertunik nalunaarsuiffimmikalalutut tamanut taamatut ukiulinnut aammattaaq ingerlapparput.

Nunatsinni tuberkulosimik BCG-millu kapitinnermik misissueqqissaarnerit pingasut

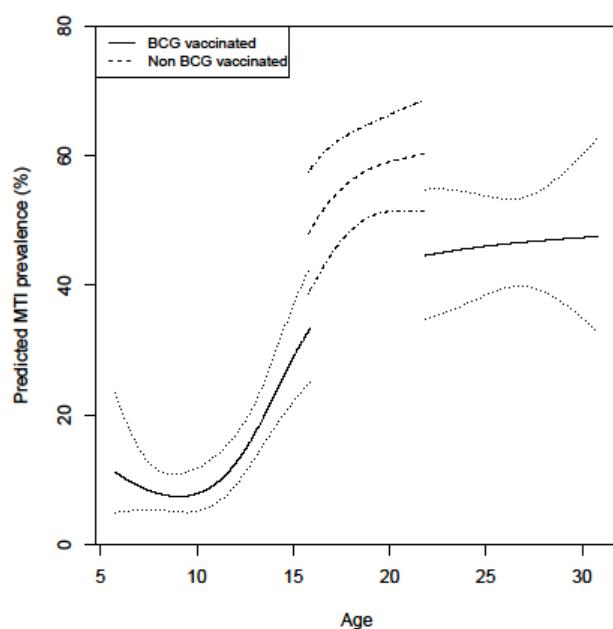
2012-imi nunatsinni misissuinerit pingasut ingerlassimavagut: 1) Tunumi Tasiilami eqqaanilu 6-iniit 30-inut ukiullit tamaasa misissuinnissamut peqataanissamut qaaqqagut, tuberkulosimik tunillatsissimanersut misissorneqarluni. 80%-it peqataanissamut angerput. 2) Ilutigitillugu nalunaarsukkani taamatut ukiulinnut Tunumeersunut inunngorneranniit 2012-ip tungaanut paassisutissat atorpagut paasiniarlugu meeqqat inersimasullu inuusunnerusut kalaallit tuberkulosimik nappaammik ineriertortitsisimanersut. 3) Nalunaarsukkanik misissuineq taamaattoq kalaallinut tamanut taamatut ukiulinnut aammattaaq ingerlapparput.

Meeqqat inersimasullu inuusunnerit 953-it tuberkulosimik tunillatsissimanersut misissorpagut. Katillugit 29%-it tuberkulosimik tunillatsissimapput. Peqataasut akiuussutissamik kapitissimangitsut 57%-ii tunillatsissimapput, kapitissimasullu akornanni 23%-it tunillatsissimapput. Tuberkulosimik nappaateqarnermik misissuinermi nuna tamakkerlugu nalunaarsuiffiit ikorsiullugit meeqqat inersimasullu inuusunnerit 1.697-it malin-naavigaagut. Tuberkulosimik tunillatsissimaneq napparsimalernermik kinguneqartarnersoq misissoratsigu assigiinngissut malunnarluarpoq: Katillugit 6%-ii nappaammik ineriertortitsisimapput, akiuussutissamik kapitissimangitsut 11%-ii, kapitissimasullu 4%-iinnai nappaammik ineriertortitsisimallutik. BCG-mik kapitinnermik Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik akornanni nalunaarsukkanik misissuinerup takutippaa tuberkulosimik nappaammut illersuutaasumik sunniutaa nunatsinni tamarmi Tunumi takusatsitut ittoq.

Misissuinermi angusat takutippaat Kalaallit Nunaanni innuttaasuni BCG-mik kapitinneq **tuberkulosip bakteeriaanik tunillatsinnissamut** aamma **tunillatsinnej tuberkulosimik napparsimalernissamut** illersuutaasoq. Angusat taakku silarsuaq tamakkerlugu pingaaruteqarput, BCG-millu kapitinnerup pingaaruteqassusaanut nalinginnaasumik paasinninnissamut ilapittuutaalluni.

Titartakkap oqaasertai: Tuberkulosimik tunillatsissimaneq, ukiut aamma BCG-mik kapitinneq

Titartakkap takutippaa peqataasut tuberkulosimik tunillatsissimasut procentinngorlugit, ukiuinut naleqqiullugit. Utoqqaliartuaartuni tuberkulosimik tunillatsissimasut amerliartorput. Titarnerup kipisaqat-taanngitsup takutippai peqataasut BCG-mik kapitissimasut akornanni tunillatsissimasut amerlassusaat (1991 sioqqullugu imaluunniit 1996-ip kingorna inunngorsimasut), titarnerullu kipisaqattaartup takutippai BCG-mik kapitissimanngitsut akornanni tunillatsissimasut amerlassusaat (1991-imuit 1996-imut inunngorsimasut). Ti-tarnerup kipisaqattaanngitsup kipisaqattaartullu assigiinngissutaasa ersersippaat tuberkulosimik tunillatsissi-masinhaaneq BCG-mik kapitissimanngitsut akornanni qaffasinnerusoq.

Suliarinnittooq: Sascha Wilk Michelsen, swm@ssi.dk. Afdeling for Epidemiologisk Forskning, Statens Serum Institut, Artillerivej 4, 2300 København S.

Aallerfiit: Michelsen SW, Soborg B, Koch A, Carstensen L, Hoff ST, Agger EM, Lillebaek T, Sorensen HC, Wohlfahrt J, Melbye M. The effectiveness of BCG vaccination in preventing *Mycobacterium tuberculosis* infection and disease in Greenland. Thorax. 2014 Jun 26.